

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutasi Imre

Kiadó s iaptulajdonos.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház. (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek és

Egyes szám 4 kr.

A diadal-öröm.

Debreczen, augusztus 17.

Némely bécsi ujság és utánuk egyes magyar lapok diadalról beszélnek, a melyet állítólag Bánffy Dezső báró magyar miniszterelnök Ischlben kivívott volna. Nagy lelkesedéssel szólnak a miniszterelnök diadaláról, melyet persze senki más, mint az osztrák miniszterelnök felett vívott volna ki. Holott legjobb esetben is talán a jobb vélemény és a legigazabb érdek győzelméről, de nem győztről és legyőztről, szíjra fűzött rabszolgákról és triumfátorokról lehetne szó, annál kevésbé, mivel mi senkivel szemben, senki ellen sem viseltünk háborút. Háboru nélkül pedig sem győző, sem legyőzött nincs. Legalább Bánffy báró nem buzogányokkal, kardokkal és egyéb verekedő szerszámokkal és nem azzal a szándékkal ment Ischlbe, hogy egy újkori Toldy Miklósként valami osztrák Holubárral megverekedjék. Épen azért nem vagyunk abban a helyzetben, hogy csatlakoznánk az egyes bécsi lapok diadalöröméhez és elragadtatni engednők magunkat ettől az ischli diadalörömmémortól, annál kevésbé, mivel talán épen most van legnagyobb szükségünk a higgadságra, a nyugodt megfontolásra, melyet miként eddig, úgy ezután is szeretnénk megőrizni.

Mert itt sokkal fontosabb, komolyabb érdekekről van szó, mint sem a melyet a bajvívás esélyeire bizhatnánk. Itt sokkal komolyabb és fontosabb érdekekről van

szó, mint a melyről csak úgy odavetőleg, csak olyan felületes könnyelműséggel és olyan találgatásokkal, fogadkozásokkal lehetne beszélni és számíthatni, mint a hogy beszélnek valamely lóverseny eshetőségeiről, diadalairól, eredményeiről. Itt két birodalom legkomolyabb gazdasági érdekeiről, nervus omnium rerum gerendarum — van szó. Ennek a kérdésnek szerencsés megoldásától függ nem csak a mi jövőnk, a gazdasági és társadalmi fejlődésünk alapjának megvetése, hanem a velünk százados szövetségben levő Ausztriáé is, a melynek pedig ártani soha sem volt és nem is lesz szándékunkban. Nekünk eltökélt szándékunk, hogy a mi javunkat Ausztria kárával keresni nem fogjuk soha. Fel kell tételeznünk, mert ennek ellenkezőjéről különben eddig nem is győződünk meg, hogy az osztrák politikusokat és államférfiakat is ez a gondolat vezérli, ez az érzés hatja át.

Ne zavarjuk meg tehát az érzelmeink egyöntetűségét az irigység és a féltékenységgel mérges magvainak elhíntésére oly annyira alkalmas diadalhíresztelésekkel. Főként ne olyan diadalhíresztelésekkel, a melyekből, hogy alaposak-e, avagy alaptalanok, mindez ideig meg nem győződhetünk. Különösen pedig az illető lapoknak nem is lehetett alkalmuk arra, hogy tudomást és meggyőződést szerezzenek a magyar kormány álláspontjáról és annak állítólagos diadaláról.

De ha ezeket a lapokat el is ragadja

a fantázia és a lobbanékony lelkesedés, legalább azok még sem mondanak képtelenséget, habár a valóságrol nem is lehet biztos tudomásuk, miután arról hiteles értesülésük úgy sem lehet. Ez egyelőre a dolg természeténél fogva ki van zárva. Azonban képtelenségnek kell vennünk egy budapesti lapnak azt az állítását, hogy Bánffy Dezső báró ugyan már megbukott, de prolongációt kért és ezt meg is kapta illetékes helyen, hogy t. i. ezen néhány nap alatt rendezze zilált ügyeit és aztán mehet.

Ezt az abszurdumos hirt az a budapesti ujság eresztí szélnek, a mely annyira szeretné, ha a nemzeti párt organumának tartaná és azzal, a mit mond, kérkedik, hogy ennek a nemzeti pártnak irányadó nyilatkozata gyanánt fogadják el. Hát ez a Bánffy báró miniszterelnökségének prolongálásáról szóló hír nemcsak alaptalan, de igazán nevetséges is. — Mi ugyan elhiszszük, hogy a nemzeti párt minden áron szeretné Bánffy bukását és nem is vesszük rossz néven, ha lapjai ez irányban irnak, felhasználván minden tetszetős és kormánybuktatásra alkalmasnak látszó ürügyet, még ha az nem is való, még ha az nem is igaz. De legalább okosan és a józan ész járásának megfelelőleg legyen kieszelve ez az ürügy. Most ellenben ez a prolongációs híresztelés még a közönséges logikát is nélkülözi.

Hisz Bánffy bukásáról a magyar parlament összeülése előtt, miként nemrégben

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Posta-restante.

(Egy szép kicsi leányhoz.)

Egy ilyen hangzatos czim után rendszerint szerelmes vers szokott következni. — Én azonban eltérek ettől a szokástól és csak a prózában írom meg egy szép kicsi lányhoz, hogy . . .

*

Az elmúlt napok egyikén, a mint gondolatokba merültem járkáltam a hólepte utcákon, szemeim egy feltűnően szép kis leánykát pillantok meg, aki sietve tért be egy divatáru üzletbe.

Különös érzés fogott el. Higyjétek el kérem, hogy még soha életemben nem voltam szerelmes s így nem ismerem a szív ez érzését.

Már kezdtem aggódni, hogy talán nem fogom tudni megfejteni magamnak e rejtélyt midőn egy barátom ezzel a kérdéssel ostromolt meg:

— Pajtás! — te ujságíró vagy, magyarázd meg nekem, hogy mi az „első szerelem?”

Ez a kérdés még jobban felizgatott. Hirtelen reá tekintettem, azután végignéztam ma

gamon, mintegy meggyőződést szerzendő arról vajjon az ember belső lelki állapota a nem szokott-e valami különös jelekben kívül is mutatkozni!

Ugy találtam, hogy rendben vagyunk. A helyzet kívülről mit sem változott, megmaradt mindegyikünk az, a ki volt: én nem lettem a barátom és a barátom sem lett én.

Mikor mindezekről meggyőződtem, egészen öntudatlanul tettem fel a kérdést:

— Te talán azt gondold, hogy szerelmes vagyok?

— Dehogy, dehogy. Hanem tudod azon elvből indulva ki, hogy jó mindent tudni, — eszembe jutott ez a téma s — őszintén szólva benned bízom egyedül, aki elfogulatlanul megadod reá a választ.

Tudva azt, hogy pajtásomnak már menyasszonya van, akit legközelebb oltár elő vezet és kinek majd az első jogos csók elnyerésénél talán szüksége is lesz arra, hogy ezt a fogalmat ismerje, minden féltékenykedés nélkül adtam meg fölvetett kérdésére a választ jól emlékezve, hogy legutóbb valahol olvastam erről valamit:

— Első szerelem! Ez a két szó tulajdonképen rossz kifejezés, mert az, amit első szerelemnek nevezünk rendszerint csak a szerelem kezdete. Az első szerelem csak a sze-

relem vágyó szív öntudatra ébredése! S jól jegyezd meg, hogy az ilyen szerelem olykor-olykor sokáig tárgyaltalan lehet és boldog az, keresve, hamar reá talál az ideálra és vele oly viszonyt köt, amely az egész életen át áldásosnak bizonyul. De hányszor megesik, hogy egy hidegszívű teremtetés vetődik a szerelemre vágyó ifju utjába, — és ez legyen az első szerelem? Nem, ez legfeljebb csak levezetője volt az isteni szikrának, de hinni, hogy az ily boldogtalan első szerelem után a szív többé újabb szerelemre nem képes, — mily botor tévedés! Az amit első szerelemnek neveznek, tovább él a másodikban és ujja születik az ember minden további szerelmében mint ahogy a nap fölkel, lenyugszik és ismét fölkel, hogy újra lenyugodjék!

Alig fejeztem be ezt a kissé hosszús magyarázatot, amelyet egyuttal tanácsként is adtam neki, — midőn barátom jobbát nyujtva, megköszönte a felvilágosítást és tovább sietett.

Van tehát már egy ember a világon, aki tőlem tanulta meg, hogy mi a szerelem, a ki nek a lelkébe hitet és reményt öntöttem, a ki ha egyszer csalódnai fog első szerelmében, visszaemlékszik majd az én szavaimra és várni fogja annak a második szerelemben való megújítását és a harmadikban való ujjá

ezt a kérdést az alkotmányos, parlamentaris joggyakorlat szempontjából kifejtették, még akkor sem lehetne szó, ha annak, a mit a bécsi lapok álltanak, hogy ugyanis Bánffy győzött volna, épen az ellenkezője volna igaz. Mert a kormányelnök csak a parlament előtt fog nyilatkozni, majd ha összeül ismét. Már most attól függ, hogy nyilatkozatát helyeslőleg tudomásul veszi-e és a miniszterelnök álláspontját elfogadja-e a Ház többsége. Ezzel szemben pedig semmi ereje sem lehetni a prolongációnak.

A kiegyezés válsága.

Bécs aug. 16.

E u l e n b u r g gróf bécsi nagykövet ma délelőtt tíz és fél óraker meg látogatta a magyar minisztérium palotájában B á n f f y báró miniszterelnököt és egy óra hosszáig maradt nála.

Bécs aug. 16.

Az a hír, mintha ő felsége augusztus 24-én a két miniszterelnök tanácskozása alkalmából Budapestre menne, téves. — A király augusztus végével Bécsbe jön s innen egyenesen a magyarországi hadgyakorlatokra indul. Téves az a hír is, B á n f f y Dezső báró miniszterelnök Ischlből péntekre hivta volna össze a miniszteri tanácsot. A legközelebbi miniszteri tanácskozás napja, a mely a jövő héten lesz, e hónap eleje óta ki van tűzve.

Bécs, aug. 16.

G o l u c h o v s z k i gróf külügy miniszter, K á l l a y közös pénzügyminiszter és K a i z l d r. osztrák pénzügyminiszter tegnap, T h u n gróf és B á n f f y báró miniszterelnök ma érkeztek ide Ischlből. Baerenreither dr. osztrák kereskedelemügyi miniszter ma este érkezik meg.

Bécs, aug. 16.

B á n f f y Dezső báró ma reggel ide

születését! De nekem ki add most magyarázatot, an én zaklatott szívemet kifogja megvigasztalni.

Már-már a Gondviselés hibájául akartam felróni, hogy megalkotta az embert és érző szívvel ruházta fel.

Mert mire való volna a szív, ha nem arra, hogy benne tanyázzon a szerelem?!

Mikor néha néha érzem, hogy az a kis hústömeg, amely egy egész élet bánatát és boldogságát képes magába zárni, s elrejteni — kissé ingadozni kezd, — képzeletemben mindig rémes mese szövődik s úgy érzem, — mintha benn abban a kicsike rejtekhelyen egy vénusz-szépségű leány vad orgiát ülne az én tehetetlenségem feletti nagy örömeiben...

Szabadulva e kínzó gondolatoktól, a mint kábultságomból felocsudtam, megint csak közelébe éreztem magam annak a kicsi leánynak, akinek jóságos arczáról ábrándos szép szemeiből — a mint reám tekintett — beteg lelkem erőt merített a további küzködéshez

Azután még sokáig, nagyon sokáig kísértem, mint egy árny, ezt a szép leánykát; még aknr is mentem utána jó darabig, mikor már minden oldalon kezdtek el eltűnedezni a házak s a városban megszokott zaj helyett csak egy-egy mozdony távoli füttye hallatszott.

Azután eltűnt szemeim elől a völgybe, mind lejjebb és lejjebb szállott éppen úgy, mint a hogy a festők művészi ecsettől meg-

érkezett s elintézte dolgait a király személye körüli minisztériumban. A miniszterelnök ma este Budapestre utazik.

Prága, aug. 16.

A Politiknak jelentik Bécsből: Több oldalról azt jelentik, hogy T h u n és Bánffy kompromisszumot akarnak létrehozni, mely szerint minden további döntés előtt szeptemberre hívják össze az osztrák Reichsrathot s ott kezdje meg T h u n gróf újra a békeakcióit. Ha az igaz, akkor valóban érthetetlen, hogy mit értett Thun gróf a Seichsrath berekesztésekor fokozott akcióképessége alatt és miképpen szándékozik akcióképességét kihasználni. Az egész válság a nyelvrendeletekből indul ki s az ellenzék ezek sorsától tette függővé a parlament akcióképességét. Thun grófnak az az igyekezete, hogy ezt a kérdést békésen oldja meg, tudvalevőleg alaposan meghiusult. A kormánykörök a néhány héttel ezelőtt tett tapasztalatok után határozottan tiltakoztak a Reichsrathnak újra való összehívása ellen s hogy ha most mégis összehívják, akkor ez csak az uralkodó akaratára. történhetik. A lap ezután azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy vajjon mi ezélja lehet a parlament összehívásának? — Végül Goluhovszki grófról a következőket írja: Goluhovszki gróf hírszerint azért harszolt, Thun gróf béküljön ki a németekkel s ezek kedvéért áldozza föl a nyelvrendeleteket és a szláv-klerikális többséget. A németek igazán furesa szerepet szánnak Goluhovszkinak ebben a kiegyezésválságban. Tehát Goluhovszkinak az a programja, hogy a nyelvrendeleteket visszavonassa s a ütemeket kielégítse és őket a kormány-pártba bevonja? Miben különbözik az ő programja a német-klerikálisok programjától? Goluhovszkinak a belügyi politika terén való föllépése nagyon végzetes, lehet Ausztriára, Thunra pedig annyival végzetesebb lehet, mert Goluhovszky pártján vannak a magyarok és a németek. — Egyelőre azonban föl akarjuk tenni, hogy Goluhovszki álláspontja nem egyezik meg azokkal a tervekkel, — a melyeket az obstrukciós lapok neki szuggerálnak,

örökítik az angyaloknak égből való alá szállását.

*

Azóta hosszú idő telt el.

Az a barátom, akinek egykor a soha meg nem szűnő szerelem magasztos voltát fejtegettem, megelégedett az első szerelmemmel nem kellett várnia arra, hogy a másodikban elevenedjen az fel újra. — Most már boldog családapá.

Én pedig — fájdalom még mindig csak egy b á n a t o s szív tulajdonosa vagyok.

Az az eszmény, az az ideál, akinek az eljövételét egykor magyaráztam, még mindig az, aki volt s unalmas napjaim végőráját most is azok a percek képezik, amidőn magam előtt láthatom az ideált és kísérhetem messze, messze!

Nem is ismerem. Nem tudom nevét, nem ismerem családját s azt sem tudom merre van hazája, de azt érzem hogy hangosan dobogó szívem az ő közelében mindig jobban érzi magát!

*

Künn járok ismét az utcán. A természet külső képe nem változott semmit sem. Süvölt a szél s az aláhulló hópihéket felkapja durván vágja oda az ember arczába.

Az utcán kevesen járnak, csak a kinek dolga van, — az megy ily rossz időben ki.

Nekem nincs dolgom, de én künn va-

Felebbezés a városháza átalakítása ellen.

Debreczen, aug. 17.

A városháza átalakítása ellen felebbezést adtak be, melynek iverke terjedő indoklását lehető rövidséggel az alábbiakban foglalja össze a D. R. U.:

A városi közgyűlés ama határozatát, a melylyel a városháza keleti szárnyának átalakítása és az egész ócska épületnek kijavítása 65000 forint költséggel elrendeltetett, K o m l ó s s y Arthur főjegyző felebbezéssel támadta meg, kérvén e határozatnak medsemmisítését.

1. A nagy városok a városháza építésével mindenütt momentális alkotásra törek-szenek, amely kifejezze az illető város jellegét, tekintélyét, amelylyel imponáljon. A városi székházaknak ezen karakter mellett olyanoknak kell lenniök, hogy a városi összes hivatalokat lehetőleg központosítsák s a közönség és a tisztviselők kényelmének, meg felelő elegendő és tágas helyiségekkel, valamint a társadalmi és kulturális mozgalmak, intézmények befogadására alkalmas tanácskozó termekkel birjanak, nem hiányozván belőlük a városi könyvtár és muzeum elhelyezésére szolgáló termek sem.

A 60 évvel ezelőtt épült egyemeletes városházának második emelettel kibővítése végett 1888-ban megindított kísérletek bizonyítják, hogy ezen épület már régóta nem felel meg a város igényeinek, sem méltóságának. Midőn az Adriányi és Hawranek-féle terv mint czélszerűtlen meebukott, a tanácsot arra utasította a közgyűlés, hogy a városházának kibővítése, átalakítása, esetleg újjonnan a felépítése iránt tegyen újabb előterjesztést.

2. Mindenki azt várta ezen utasítás után hogy alapjából újonnan felépítendő 2 esetleg 3 emeletes monumentális városháza építése fog javasoltatni, mégis a főmérnök újra az Adriányi-Hawranek-féle megoldást ajánlotta, melyen a közgyűlés felháborodott és újabb előterjesztést kíván.

A véleményadásra felhívott építési bizottság D o b i e c z k i Sándor, L a t i n o v i c s Mihály és A c z é l Géza szakértőket bizta meg, hogy indokolt véleményt adjanak

gyok. Egy érzelem, amelynek kiindulási pontja a szív, nem hagy nyugton, folytonosan üzkerget.

Beburkolózva kabátomba, amint esendeskén ballagok, szembe találok magam azzal a boldog halandóval, aki boldogtalan volt még akkor, a midőn én magyaráztam meg neki egy előtte ismeretlen érzelmet.

Azóta megváltoztak a viszonyok. — Ime most én kérek tőle tanácsot s akadozva szólok!

— Mondd meg nekem pajtás, mit tegyen az a fiatal ember, aki szerelmes egy leányba, akit nem ismer?

— Irjon neki poste-restante...

Nem is engedtem, hogy befejezze szavait s még bucsut sem véve tőle, futottam haza és tudják mit tettem? L. 1888. jelige alatt irtam neki, postarestante.

*

A posta hivatal kezelőtisztje másnap elhelyezte a kis levélkét a szekrénybe s jeligéről ítélve bizonyára valami üzleti levélnek nézte.

Én pedig azóta repeső kebellem várom, vajjon eljut e levelem oda, ahová szántam s megjön e rá a kívánt felelet?

Ha nem jön rá válasz, akkor majd legközelebb elmesélem legújabb haditervemet.

Feri.

214. A. a. megbot

a székház újonnan felépítésére. A két első szakértő határozottan az újonnan építéshive, míg A c z é l Géza csak azon esetben térne el a Havranek-féle tervtől, ha az újonnan építés költségeit a közgyűlés bőkezűleg szavazná meg s azok törlesztése jövedelem által biztosítottatnék.

3. De hiába vártuk a kitűnő szakterőkből összeállított küldöttség munkálatának beadását 1887. óta, a küldöttség felebbező tudomása szerint még csak össze sem hivatott, hiába sürgette a közvélemény. Az idő elteltén, ismét a kapkodás terére lépünk, a Hungária bérleti ideje lejártának közelsége miatt.

4. E közben a városháza építési alapja 275000 frtra növekedett s előtérbe lépett a S i m o n f f y-utca elejének a kiépítése, melyre a fenti alaptól kölcsön vettünk 210000 frtot, — megmaradt tehát még 65000 frt. Ezzel akarjuk most megoldani a városháza átalakításának a kérdését — már ismert módon. A városi főszámvevőnek egy gondolat villant át az agyán s megszületett az 1258/1898 sz. a. beadványa s az erre hozott tanácsi végzés, mely teljesen figyelmen kívül hagyva a Dobieczycki Latinovics-Aczél féle kiküldetést, megalakította a Körner Szabó-Aczél-küldöttséget.

Szabó József főszámvevő ezen ötsornyi beadványán alapszik tehát az egész eljárás és valóban bámulatot keltő dolog, hogy ily ötletszerű eszmények fölvetésével egyszerre romba döntessenek annyi évek keserű munkálatai s annyi ezrekre menő kiadások, költségek vesszenek oda visszatérülhetetlenül — s a mi a városháza építési alap, semmissétségük meg egyszerre teljesen.

5. Kidobott pénz tehát ez a 65000 frt: — s ezen kívül legalább is félszázadra elodázza a város székházának az építését. Az átalakítás terve pedig igen szerencsétlen — mert a mérnöki hivatalon kívül még a tisztifőorvos, fő és alügyész, rendőrfőkapitányság, erdőmester, felügyelőbizottság, városi vegyes kerületi orvosok, árvaszéki ülnökök és jegyző, bejelentési hivatal, mértékhiitelesítő, városgazda s több más tisztviselő elhelyezéséről nem gondoskodik. Megszüntetni a nagyon szükséges kistanácsstermet s teljesen figyelmen kívül hagyja a városi könyvtárt és muzeumot amelynek a Havranek-Adriányi-féle tervben mind befoglaltattak.

6. A czél tehát nincs elérve azon irányban, hogy a 65009 frtos átalakítással a most szerte-szét szórva lévő hivatalok központossítsanak. De pénzügyi szempontból sem állja ki a terv a kritikát. Ennek igazolására kimutatja a felebbezés, hogy a 7250 frt évi kiadás maradt továbbra is a házipénztáron a 65000 frt kamatja és hivatal helyiségek bére czimén. Hol van tehát az az emlegetett megtakarítás?

7. Ha lemond a város új székház építéséről, — továbbra is sok költséggel kell tataroztatnia az ódon épületet; fizetnie e boltok után a jövedelmi adót, a melyek pedig új építés esetén legalább 10 évig elmaradnának.

Továbbá megoldást nyerne a K o s s u t h-utca torkolatának mind égetőbbé váló k i s z é l e s i t é s e; arról az emberöltőkre kiható, de merész eszméről nem is szólva, hogy az új városháza a építése a Kossuth-utca és a Rózsátér közt levő házcsoport kisajátításával kapcsolatban vitessék keresztül, — ami költséges volna és mellett is kockázat nélkül való volna és nagyon érdeklében állana a városnak.

De maradjunk csupán a városháza mostani telke mellett és ne dobjuk el a kínálkozó kedvező alkalmat, amidőn 50—60 éves törlesztéses kölcsön fölvétele által 500—600 ezer frtból egészen új díszes, Debreczen méltóságának megfelelő monumentális székházat nyerhetünk.

Az itt felsorolt, kivonatossan ismertetett indokok alapján kéri tehát a főjegyző a belügyminisztert, hogy a megfelebbezett közgyűlési határozatot megsemmisítse és a tanácsot arra utasítsa, hogy a korábban hozott közgyűlési határozatok és miniszteri

rendeleteknek megfelelőleg a közóhajt és közszükségletet szem előtt tartva Debreczen sz. kir. város nagysága, előkelősége és jövőben való dicsőségének emelésére a város székházának egészen újhól felépítése iránt az előterjesztést mielőbb tegye meg.

Manilla megadta magát.

London, aug. 16.

A Reuter-ügynökségnek jelentik H o n k o n g b ó l mai kelettel: Augusti tábornok közölte egy barátjával, hogy D e w e y tengernagy e hó 13 án felszólítást intézett a spanyolokhoz, hogy Manilla egy órán belül adja meg magát. Minthogy a spanyolok ezt megtagadták. D e w e y bombázni kezdte a várost, a mely erre kitűzte a fehér lobogót.

Washington, augusztus 16.

A külügyi hivatalhoz a honkongi amerikai k o n z u l t ó l az a t á v i r a t i elemtés érkezett, hogy Manilla minden kikötés nélkül megadta magát.

New-York, augusztus 16.

A C o m m e r c i a l Advertiseren washingtoni távirata szerint John Hay, Amerika londoni nagykövete késznek nyilatkozott hogy mint Day utódja, átveszi a külügyi tárczát.

Madrid, augusztus 16

A külügyminiszter hivatalos értesítést kapott arról, hogy Kuba blokádját megszüntették A k á b e l ö s s z e k ö t t e t t e s K u bával megint helyre állott, Spanyolországban számos hajótulajdonos készül, hogy élelmi szereket szállítson Kubára.

London, augusztus 16.

A Reuter ügynökségnek jelentik Honkongból mai kelettel: A német konzul tudatta a Reuter ügynökség képviselőjével, hogy az amerikai haderők bombázták Manilla külső védműveit. A város, a mely nem szenvedett kárt, megadta magát.

Halál a börtönben.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 16.

Borzasztó halállalakarta magát kivégezni tegnap délelőtt a pestvidéki törvényszék börtönében egy fogoly. Egy őrizetlen pillanatban petroliummal leöntötte és gyufával meggyújtotta ruháját. Teste egészen összeégett és most haldoklik a kórházban.

Tudósítónk az esetről a következő részleteket írja:

Még a múlt hónapban lopás miatt behozták Petrovay Katalin mendeli születésű husz éves leányt, a ki szülőhelyén több rendbeli lopást követett el.

A leányt eleszták egy földszinti czellában. Elzárását azonban nagyon szívére vette és már több ízben öngyilkosságot akart elkövetni, a miben azonban megakadályozták.

Tegnap délelőtt néhány rabbal együtt valami munkát végzett a kis ádvarban. Ugy tizenegy óra felé azonban nyomtalanul eltűnt. A rabokra felvigyázó őr észrevette eltűnését és kereste mindenütt.

Keresés közben egyszerre hangos sikoltozás hallatszott. A láрма a leány czellája felől jött Az őr rosszat sejve oda sietett és

meg hőkkenve állott meg a börtön bejárata előtt.

A börtön közepén Petrovai Katalin állott egészen lángba borulva. Az őr hamar rávetette magát és oltani kezdte a leány égő ruháját, miközben ő maga is megégette magát több helyen.

Mivel pusztá kézzel oltani nem lehetett, pokróczokat hoztak és ezekkel fojtották el a tüzet. De már nagyon későn, mert a leány teste egészen össze égetve. Arczán, fején, mellén és alsó testén borzasztó égési sebeket szenvedett.

A mentőkért telefonoztak, a kik az eszméletlen állapotban levő leány égési sebeit méscoldattal kimosták és bekötötték.

Az életuntat aztán a gyűjtőfogház rabkórházába szállították, hol most élet és halál között lebeg.

A pestvidéki törvényszéknél pedig rögtön megindították a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség az öngyilkosságért.

Megállapították, hogy a leány a szomszéd nagyobb rabudvarból, a hol férfirabok petroliummal tisztogatták a vaságyakat, ellopta a petroliumot, a melylyel leöntötte és meggyújtotta a ruháját.

A vizsgálat még folyik.

Az aradi országos dalosünnep.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, aug. 15.

Az ideiglenesen magyar Wartburggá átváltozott Aradon tegnap, vasárnap végre kedvezett az idő az ország minden részéből egybegyűlt dalosoknak, a kik napközben előzőnlőtték az utczákat, leginkább az Atzél Pétér utczát, a melynek egyik kirakatában ki voltak téve a szép és értékes díjak. A borus idő eleinte kétségessé tette, meg lehet-e majd tartani a szabadban a dalünnepet, később azon an kitisztulván az ég, a közönség nagy csoportokban sietett ki a Baross-parkba, a dalosünnep színhelyére. Ott, a közönségtől elválasztott helyen a tegnap megválasztott ítélobírák: Lung György, Bellovics Imre, id. Ábrányi Kornél Erney József, Institoris Kálmán, Hoppe Rezső, Gáll Ferencz, Kószly Jakab, Kertay Ede és Király Béla foglaltak helyet, mögöttük pedig a koszos párok.

Öt óra tájt kezdődött az ünnep, a melyen az összes résztvevő dalos-egyesületek a Gaál Ferencz által megzenésített Bajza-féle Söhajtást énekeltek egymásután. Első versenyző volt a kecskeméti polgári daloskör, a melyet Nemesszeghy István karmester dirigált. Utána Erdélyi Sándor vezetésével a szegedi dalos kör jött. A makói dalosokat Kovács István mutatta be, az újvidékieket Bruck Ferencz karmester. Ezek egy-egy részlet igen szépen adtak elő fogyatékos azonban a tenorjuk Az utánuk következett kassaiakat közönség előre is tapssal fogadta. Előadásuk választékos volt. Sok szép hang van a társaságban, mely azonban nem vált ki az egészről Karnagyukat, Stieh Kálmánt a közönség perczekig tartó ovációban részesítette. — A budapesti Érchang Burghardt Róbert karmester, a Törekvés Sstarek Henrik karmester vezetésével versenyzett. Ez utóbbi erősebb hatást tett. A sárospataki főiskola ifjusága énekelte ezután Pásztor Sámuel vezetésével, utána ismét egy budapesti daloskör, az asztalos-segédéké következett, Hackel Lajos karmesterrel. Fölött az islétes előadás, bár a hanganyag fogyatékos. A karmestert meg is tapsolták. A nagykárolyi dalosokat Kun Miksa, a kecskemétiakat Mihó László vezette. Erős és tartós hatást tettek a hőmező-vásárhelyi dalosok, Auspitz Jenő vezetésével. Minden hangnemen e r ő s, teljes hangok finom átmenettel.

Szép válogatott hangja volt a lugusi magyar dalegyesületnek is, amelylyel Schwach Vilmos karmester épp oly elismerést aratott,

mint a számra nézve erősebb temesvári dal- és zenegyeselet Kárász karmester vezetése mellett.

A szegedi polgári dalkör után, melyet Szögedi Endre dirigált, a nyiregházi dalegyeselet kellemes előadása következett Santroch Alajos karmesterrel. A esupa magyar ruhába öltözött dalosokat a közönség megjelenésükre is tapsal üdvözölte.

Hosszantartó zajos hatást értek el ezután Méder Mihály szartmárnémeti tanító dalosai a kiknek sorában igen sok szép hangu ember van, világi is, pap is. A legszebb tenorja ennek a társaságnak volt és a szöveg és a dal- lam kifejezése ennél a dalkörnél volt a leg- szebb harmoniában. Még csak az utolsónak maradt Ganz gyári dalkör volt oly fegyvelme- zett a kifejezés minden részletében, a miért a szépen vezető Krausz Gusztáv kapott erős tapsokat. E két legerősebb versenyző között voltak még a zombori kaszinóegyeselet dalosai Milcsinszky Alajos karmesterrel és a debreczeni munkásdalegyeselet, a melynek intelli- gens, keresetlen egyszerűsége a kifejezés igaz- ságában kellemesen tűnt föl. Keller Sándor a karmesterük.

Hétfőn délelőtt 9 órakor az összes dalos egyesületek fölvonultak a vértanúk szobrához, a melynek talpatára koszrukat tettek. Lung György fővárosi tanácsos mondta itt az ünnepi beszédet, a melyben párhuzamot vont a hazafiság és a dalköltés közt. Előzőleg a dalosok a Himnuszt énekeltek, majd a szóza- tot A beszédre Arad városa nevében Barabás Béla képviselő adta meg a visszhangot.

Ezután a dalosok a Baross parkba vonultak, a hol tíz órától félegyig tartott a szabad verseny. Ismét kitüntek a kassaiak, a Ganz gyári dalosok, továbbá a szatmári nyiregházi, vásárhelyi és sárospataki dalos-egye- sületek és a debreczeni munkás dal egy- let. Délután 5 órakor folytatták a ver- senyt, a melyen az összes egyesületek nyolcz karust énekeltek.

A negyedik kardal után id. Ábrányi Kor- nélnak rendeztek zajos ovációt. Lung György méltatta a veterán zeneköltő és író érdemeit a magyar dal körül, a mire Ábrányi nagy megalottsággal válaszolt. A közönség lelke- sen éljenezte őt és koszorut, virágot hajgált lábaihoz.

Este a ligetben mezei bál volt.

A dalverseny eredményének kihirdetése.

Vásárhelyi Béla főrendiházi tag a verseny diszelnöke tegnap reggel hirdette ki a júri ítéletét a mely a következő: Az első díjat a kassai daloskör és a budapesti Ganz- gyár dalegyelet nyerte meg; a második díjat a szegedi dalárda; a harmadikat a Budapesti Törekvés cszimü dalegyelet, a negyediket a nyiregházi dalárda, az ötödiket pedig a debreczeni munkás dalegyelet. Ezenkívül dicsérő oklevelet nyertek: a budapesti „Érczhang“, a hódmezővásárhelyi, aszat- mári, a kecskeméti városi dalárdák és a zom- bori dalegyelet.

A munkás dalegyelet diadala.

A debreczeni Munkás Dalegyelet aradi utja a dicsőség utja volt. Több versenyző dalkörrel szemben e törekvő, nemes igyeke- kezeti ifju dalegyelet nyerte el egyhangulag az 5 ik díjat: Liszt Ferencz mellszobrát az- zal az indokolással, hogy a felfogás helyes, ki- tűnő az intonáció, romek a színezés és kivé- telnélkül törekvő egyének. — A kitüntetett dalegyeselet tegnap este 10 óra után érkezett meg. Az állomáson a Debreczeni Dalegyelet és a Petőfi Dalkör várt reá s az érkezettek lel- kes ovációkban részesítették. Márk Endre a Debreczeni Dalegyelet elnöke melegen üdvö- zölte őket örömmel fejezvé ki, hogy az ifju dalegyeseletek is oly nemes hévvel, elisme- réseméltó sikerrel kultiválják a dalt. Márk

Endre szép üdvözlő beszédére Horváth Lajos a Munkás Dalegyelet elnöke válaszolt, megköszönvén a szives fogadtatást s azután elénekelték a „Jeligét“. Dicséretére válik a törekvő dalegyeletnek, hogy több nevezetes dalegyelettel szemben kivívni tudta az elisme- rést. Éljenek vezetőik és mindannyian, kik újabb fényt derítettek városunkra.

NAPI HIREK.

Debreczen, augusztus 17.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— augusztus. 17. —

— Derült — Száraz. — Meleg. —

— A király születésnapja. Holnap tölti be a mi szerett jó királyunk, minden magyar ál- tal hön szeretett uralkodó születésének 68-ik évét. Millió és milló kebelből kél áldást kérő fohász e napon, hogy a mindenható még so- káig tartsa őt a mi számunkra. Mint az or- szág minden más városában, ugy Debreczen- ben is hálaadó istenizsületek tartatnak, me- lyeken egyszersmind áldást is kér minden ma- gyar a legalkotmányosabban uralkodó magyar király I. Ferencz József fejére.

*

Az isteni tiszteleteket a nagytemplomban kezdik meg, melyen a főispán, városi tanács, polgármester, megyei hivatalnokok mind meg- jelennek. Imát mond Dicsőfi József, éne- kelni fog a városi dalárda. — A róm. kath. templomban 1/8 órakor misét mond Kovács Márk, beszédet tart dr. Wolfkai Nándor, 9 órakor nagy mise, tartja dr. Wolfkai Nándor püspök. — Az izraelita tem- plomokban szintén lesz hálaadó isteni tiszte- let, melynek sorrendjét már közé tettük.

— József főherczeg és a füzes-abonyi tör- vénybíró. A minap, hogy József főherczeg Egerbe utazott, a 60-ik gyalogezred jubile- umára, kedves epizódja volt a füzes-abonyi pályaudvaron. A perronon nagy nép szoron- gott s közte ott volt a Herkules-termetű Gál András, Füzes-Abonyi törvénybírája is egy rokonával. A két derék szál ember egész közel állt a főherczeghez és egyre mondo- gatták:

— Áldott jó ember, áldott magyar szív- lakozik benne! Áldja is meg az Isten!

Eközben mind a ketten még közelebb huzódtak a főherczeghez, aki éppen Malortie tábornokkal beszélgetett. Ekkor Gál András hirtelen megrántotta a rokona ködmönét s a két természetes fehér gatyás földmives a fő- herczeg elé lépett. Tisztességtudóan levették a kalapjukat, a törvénybíró pedig ünnepi hangon szólt a főherczeghez:

— Nagyr, hozta Isten kigyelmedet mi- közénk, szép magyar hazánkba, mini felsé- ges királyunk megbizottját. Legyen egykor terített asztala az Ur színe előtt!

A főherczeg mosolyogva fogott kezét a két derék emberrel: megköszönte szívből jövő egyszerű beszédüket s intett nekik, hogy tegyék föl kalapjukat. Aztán a törvény- bíróval beszélt az aratásról s más egyéb a földmivelő embernek való dologról, s mi- kor jelt adtak a vonat indulására, barátság-osan bucsuzott el a két jó embertől. És aznap nem volt boldogabb ember Füzes- Abonyban, mint Gál András. Az örömtől megalottan mondogatta:

— Hej, kérem, nagyon derék ember az áldott jó szíve van. Még az ilyen szegény emberrel is, mint mi vagyunk, szóba áll.

S hogy valami nagyon dicsérőt mond- jon még, hozzá tette:

— Beszélhet vele még a gyerek is.

— A színházi bizottság ülése. Tegnap Komlóssy Arthur főjegyző elnökle- te alatt a színházi bizottság ülést tartott a vá- rosháza nagytermében. A gyűlés legfontosabb tárgya Márk Endre által indítványozott hármas bérletrendszer tárgya- lása volt. Komjáthy János igazgató hozzájárulván bizonyos módosítások megté- tele mellett a hármas bérletrendszer életbe léptetéséhez, most már egyedül a színházi bi- zottságon állott a döntés joga. A bizottság Márk Endre javaslatát 6 szóval 1 ellené- ben elfogadta. Október elsejétől tehát a hár- mas bérlet lesz érvényben, e miatt azután a jövő szezón 1899 május 10 ig fog tartani, a bérletek ára pedig a következő lesz: Alsó és közép páholy 180 előadásra 480 frt 60 elő- adásra 180 frt. Családi páholy 180 előadásra 640 frt, 60 előadásra 240 frt. Felsőpáholy 180 előadásra 360 frt. 60 előadásra 120 frt I. rendü támlásszék 180 előadásra 144 frt, 60 előadásra 48 frt. — Ugyanezen arányban alakulnak az árak a II. III. rendü támlásszékek bérleténél. Az új bérletsorozat megállapítására Bozókó Sámuel elnöklete alatt Komlóssy De- ző Szent-Királyi Tivadar és Roncsik Lajos tagokból álló bizottság küldetett ki.

— A pénzügyőri fővigyázó hősi tette. Noha a m. kir. pénzügyőrök is ép oly halandók, mint a többi polgári ruhába öltözöttek. Sem- sei István mégis valami felsőbb lénynek kép- zeli magát, kinek joga van itélni elevenek és holtak felett. Sőt azt hiszi, hogy joga van kardjával akárkit fejbe is vágni, hogy az azt két hónapig is megemlegesse. Ilyen formán cselekedett tegnap este Semsei is a mint tár- sával Boda Istvánnal a laczi-konyhában mula- tozott. A laczi konyha produktumát a ton- tost csemegézték, Kovács Sándorné sár- rában, mikor a sátor előtt elhaladt Horvácsék János 2-ik honvédhuszár ezredbeli őrmester. Az őrmester valami gunyos szót mondhatott, mire a finánczok visszafeltek, s elkezdődött a szóharc. Erre Horvácsék őrmester kardjához kapott s a két fináncz is felugrott. A sátor tulajdonosa ré- mülten szaladgált jobbra-balra, szentül meg- lévén győződve, hogy emberölés lesz. A sá- torban kiszolgáló leány erre valamitől ösztö- nöztetve, talán azért, hogy az őrmester ne használja kardját, Horvácsék nyakába ugrott, nem is gondolva arra, hogy a csete- paténak ő lesz az áldozata. Mert Semsei István a dühtől elvakultan ép akkor rántotta ki kardját s ezzel a leányt oly súlyosan meg- sebesítette, hogy az menten összerogyott. De vitézi tetteivel nem elégedett meg, hanem a leányt ápolni akaró őrmesternek rohant s azt is több helyen megsebesítette. A leánynak fején ejtett 7 1/2 centiméter hosszú s 1 1/2 cm mély sebet, az őrmester pedig a fején ka- pott egy nagyobb s kezén több apróbb vá- gást. A sebesülteket dr. Szalay Béla vette apólása alá s Nagy Etelkát lakására, Horvácsék et pedig a katonai kórházba szállította. A hősi pénzügyőri fővigyázó el- len a vizsgálatot megindították.

— Harczias házaló. Heves kis magán jelenet játszódott ma le a pétérfiai Halász- féle korcsmában. A szereplő Steiner Béla házaló, a szintér borral leöntött szoba, tö-

rött üvegek-
ben megjel-
hozó hatal-
hangu hőse-
a kifejtet,
zéri. Ugy
záló fölöt-
dűjét, üzl-
hangos lár-
közelből oc-
reken meg-
lással véde-
lyes szabac-
göbbszava-
rendőrt és
gőztől nag-
megmerte
öli. De ezt
a fenyegető
bekísérte. A
nodott a sz-
rémálmot l-
öröl, szét-
röl és saj-
a mint ráne-
gáltatás vas-
— A v-

hirlapirók s-
ny i Zsigm-
tartott. Nap-
a szövetség
hogy a fel-
Csányi.
iparbank ve-
a pénz és ü-
ügyek elint-
egyek közp-
után egyes-
szükségessé
rott, Egerbe
ván. Makón-
dig semmifé-
lelhető. Más-
Pozsonyban
Kaposvárott
dig még tag-
tárgya volt
vezetésnek é-
tetésének M-
táblázatát F-
jesztette elő-
zetet kinyor-
küldik s a
közgyűlésen
nyugdíj- és
százalékos z-
vagy elfoga-
Szegeden ép-
vánja a tők-
elérni. Erre
pott az igaz-
csak az ősz-
tározni.

— Tüz-
eséplés javá-
történik me-
kipattanó sz-
gazdáknak
szomorú ese-
tanyáján. E-
asztagot, az-
kívül 10 mé-
szédjának a-
zája. De leg-
tulajdonosán
eséplője oda-
sem volt. D-

214. A. a. kriegel

rött üvegek és bezuott ablakok. A háttérben megjelenik a rendtelenségeket rendező hatalom képviselője s a színjáték nagy hangu hőst minden szembeszállása daczára a kifejtet, a hűvös z á r k á k felé vezérel. Ugy esett az eset, hogy említett házaló fölötté megizlelvén a Halász-kocsma nedűjét, üzleti sikereitől is egészen elkábitva, hangos lármát és veszekedést csapott, mit a közelből odasiető rendőr természetesen ke-reken megtiltott. Ő azonban tüzes ékesszólással védelmére kelvén megsértett személyes szabadságának, nem épen a leghizelgőbb szavakkal illetve a hivatását teljesítő rendőrt és annak nemzetségét, sőt a bor gőzétől nagy, hevületbe esvén még azt is megmerte mondani, hogy egyszerűen meg-öli. De ezt már a rendőr sem hallgatta el s a fenyegetődző házalót egész szigorúsággal bekísérte. A hűvösön aztán már ki is józa-nodott a szerencsétlen játékhős, de folyton rémálmot lát a vérben fekvő megölt rend-őrrel, széttört üvegekről, bezuott ablakok-ról és sajnos egész józanon érzi már, magát a mint ránehezedik a büntető igazságszol-gáltatás vaskeze.

— **A vidéki hirlapírók gyűlése.** A vidéki hirlapírók szövetsége tegnap Szegeden K u l i n y i Zsigmond elnöklésével igazgatósági ülést tartott. Napirend előtt az elnök tudatta, hogy a szövetség vagyona 30,790 forintot tesz és hogy a felügyelő bizottság, mely újabban C s á n y i Jánost, a szegedi kereskedelmi és iparbank vezérigazgatóját választotta elnökéül, a pénz és ügykezelést rendben találta. A folyó ügyek elintézése, új tagok fölvétele és az egyes központok jelentéseinek meghallgatása után egyes városokban élénkebb működés szükségessége lett hangoztatva. Így Kolozsvá-rort, Egerben, Szentesen, Szabadkán, Pancso-ván, Makón, a hol a szövetség érdekében ed-dig semmiféle társadalmi mozgalom nem ész-lelhető. Más helyütt ismét, pl. Veszprémben, Pozsonyban, Székesfehérvárott, Nagykanizsán, Kaposvárott, Kecskeméten, a szövetségnek ed-dig még tagjai sincsenek. Legfontosabb két tárgya volt az ülésnek a nyugdíj-intézet ter-vezetének és a szövetségi tőkék gyümölcsöz-tetésének megvitatása. A nyugdíj kiszámítás táblázatát R e i c h Manó szegedi tanár ter-veztetette elő a tagok helyeslése közt. E terve-zetet kinyomatják, az összes tagoknak meg-küldik s a jövő hónapban tartandó rendkívüli közgyűlésen fogják érdemlegesen tárgyalni. A nyugdíj- és segítőalap tőkét vagy 4 és fél százalékos záloglevelekben fogják elhelyezni, vagy elfogadják azt a javaslatot, mely egy Szegeden építendő bérház jövedelmével ki-vánja a tőkék kedvezőbb gyümölcsözttetését elérni. Erre nézve is részletes javaslatot ka-pott az igazgatóság; e javaslat fölött ugyan-csak az őszi rendkívüli közgyűlés fog ha-tározni.

— **Tüzesetek.** Így augusztusban mikor a cséplés javában folyik tanyákon, nem egyszer történik meg, hogy cséplőgép lokomobiljából kipattanó szikra tüzet fog, s elhamvasztja a gazdáknak egész évi reménységét. Ép ilyen szomorú eset történt a Szepesen D o b János tanyáján. Egy kipattanó szikra felgyújtott egy asztagot, az teljesen leégett, megégett azon-kivül 10 métermázsas tiszta buza s a szom-szédjának a gép mellé rakott 90 kereszt bu-zája. De legnagyobb kára van a cséplőgép tulajdonosának T ö r ö Irmének, kinek a cséplője odaégett, s ráadásul még biztosítva sem volt. D o b János kára körülbelül 200

frt. A másik tűz K i r á l y József, nagy hegyesi tanyáján történt, hol egy kazal szal-szalmát gyújtottak fel ismeretlen tettesek. A kár 40—50 frt.

— **Halálos párbaj.** Pozsonyból írja leve-lezőnk, hogy vasárnap a ligetben közel a csónakdához Augustia Gyula bécsi számtiszt és Kalbasa Vazil hadnagy összeszólalkoztak egymással. A szóvitakozást tettlegetés kö-vette. Hétfőn délben ez ügyből kifolyólag igen szigorú feltételek mellett pisztolypárbaj volt. Kalbasát, kinek pisztolya csütörtököt mondott, ellenfelének első golyója leterítette. A golyó nyakába fúródott s az ütérét átlötte. Kalbasa rögtön meghalt.

— **Jubiláló posta-főtiszt.** Sikerült ünne-pélyt rendezett a helybeli posta- és táviroda-hivatal tisztikara, Budaházy Albert posta-főtiszt tiszteletére, ki az alkalommal töltötte be államszolgálatának 25-ik évfordulóját. Dél-előtt 9 órakor az összes tisztí személyzet ne-vében Csath Zsig. Bakó Gábor és P. Nagy Sándorné, este pedig a Dréherben sikerült banquetet rendeztek. A gazdag és változatos menu 2 ik fogásánál felemelkedett Csath Zsig mond felügyelő főnök s szép beszédben em-lékeztet meg a jubiléus érdemeiről, őt köszön-tette fel. Utána Dámján postaigazgatósági fo-galmazó emelt poharat az ünnepeltre majd Kristó Z. éltette a z ünnepeltet ki után Dámján fogalmazó C s a t h felügyelőről emlékezett meg. A tósztok számát K r i s t ó Zoltán fe-jezte be, ki az ünnepelt főtiszt nevére, Buda-házy Albertnére üritette poharát. A bankett előtt az ünnepeltet a tisztikar értékes emlé-k-tárgyakkal lepte meg.

— **Feltalálta a leányát.** Megemlékeztünk egyik mult heti számunkban P ó l y i k Mari esetéről, ki mint egy ágrólszakadt csavargó t két éve ide s tova, apja hire és tud.a nélkül a szegény kis leányt rosz nénje legutoljára R o s t á s Györgynéhez, egy szegény téglavető feleségéhez vitte, s ott élt úgy a hogy R o s t á s n é feljelentésére a rendőrség ku-tatni kezdte P ó l y i k Mari illetőségi he-lyét, így jelentkezett azután apja az érsem-lyéni P ó l y i k János, ki nagyörömmel vitte magával a már már elzüllött Mari leányát.

— **Tanév megnyitás.** Az ev. reform. fő-iskolában lévő I—IV. osztályu elemi iskolá-ban a tanulók beírása folyó augusztus hó 22—25 napjain, délelőtt 8—10 óráig eszközöl-tetik. Ugyancsak folyó hó 22-ikén a tanító-képző intézet gyakorló iskolájában a tanítás kezdetét veszi. Beíráskor mindenik tanuló tisztoztatás díj czim alatt 50 krt, az országo-s-tanítói nyugdíjintézet részére 15 krt, összesen 65 krt tartozik fizetni. Nem debreczeni illető-ségü és nem ev. reform. vallásu tanulók 4 frt évi tandíjat fizetnek előlegesen a hely-beli ev. reform. egyház pénztáránál. — Deb-reczen 1898 augusztus 16. Kovács Lajos felü-gyelő tanár.

— **Öngyilkos jegyző.** B a l o g h Sámuel apagyijegyző tegnapagyonlötöte magát. Az eset úgy történt, hogy a megyei főszámvevő a főszolgabíróval hivatalvizsgálatot akartak tar-tani nála, ő pedig a mint ezt megtudta re-volverrel halántékon lötöte magát. Rögtön meghalt. Öt gyermek maradt árván utánna.

— **Elzüllött tanácsos ur.** Megirtuk annak idején Gyulai P. György volt abrúdbányai városi tanácsos történetét, a kit miután több rendbeli csalások miatt a tanácsosságból el-csaptak, B.-Ujfaluuba ment nevelőnek, a hol különböző helyekről 600 frtot harácsolt össze. Több helyről jött feljelentés folytán a nagy-váradi rendőrség körözi is Gyulai P. Györ-gyöt, Milyen nagy volt tehát a meglepetése

Gerő Ármin rendőrkapitány urnak, mikor a tegnapi postával egy levelet kapott Gyulai P. Györgytől, a ki azt írja, hogy Budapesten át-utaztában a lehető legnagyobb megbotránko-zással értesült az ő köröztetéséről. Neheztelés-sel utasítja vissza a reá szórt vádakat, ő ugyan adós sok embernek, de ez nem becsü-letbe vágó dolog és más uri ember is tarto-zik, még sem körözik. Különben is Dudinszky Béla ügyvéd barátjával konferált és sajtó-pert indít mindazon lapok ellen, a kik az ő nevét mephurezták. — Azt is írja a többek közt, hogy ő nem 600 frttal tartozik B.-Ujfalu-ban, mert 160 frttal kitudja fizetni s ki is fi-zeti az adósságát csak legyenek türelemmel a hitelezői s ne forduljanak a hatóságokhoz, mert ha vizsgálati fogságba helyezik úgy nem k e r e s h e t e g y k r a j c z á r t s e m, k ö v e t k e z é s k é p e n n e m t u d h a t f i -z e t n i s e m. A czimét elfelejtette Gyulai P. György. Pedig a rendőrség nem az ő elvi ki-jelentése és a becsületességéről szóló élet-bölcészete kiváncsi hanem a lakezimére.

— **Hálátlan község.** Inánd község köz-gyámja B a j ó Gyula igen lelkiismeretesen teljesíti hivatalos teendőit. Az árvák vagyona-ra felügyelő B a j ó n a k ez a buzgósága és szigorúsága nem tetszik a sok lelkiis-meretlen tutornak, a kik gondnokoltjaik va-gyonának kezelésében és a kellő elszámol-lásban nem igen pontosak. — A kérlelhet-telen közgyámot tehát folytonosan fenyege-tik névtelen levelekben, sőt legutóbb nagy gonddal ápolt ültetvényesébeől is kivagdaltak igen sok termőfát. A tett elkövetőjét még a csendőrség közbenjöttével sem sikerült ki-nyomozni. Cséffa járás főszolgabírája most átiratban kéri a megyei törvényhatóságot, mi kép rendelje el, hogy az 1886. évi XXII. tcz. 65. §-nak utolsó bekezdése értelmében a nevezett előljárónak háza és egyéb vagyona Inánd község költségén tűzkár ellen biztosít-tassék.

— **Uj szabadalmak.** A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmi leírásokat küldte be: Befűző szerkezet varró-tük szá-mára. Ujtások matriczákat szedő és stereo-tyt sorokat öntő gépeken. Hálózóvet — tisz-tító hengerek sztagépek részére. Mechaniku-san mozgatott varrógép. Papirdoboz készítő gép. Ellenőrző, penztárnál alkalmazadó ké-zszűk befizetett összegekről szóló nyugták kiadására. Berendezés kenyértésztának folyo-nos előállítására. Vágó készszűk szövet ki-szab gépeken. Ujtás hidraulikus szivattyu-kon és motorokon. Fa szárítására és tömör-ítésére szolgáló készszűk. Vasuti kocskap-csolás. Téglá, fedőcserép és hasonló tárgyak eleállítására szolgáló gép és forma. Gömb alaku előzetbetét, kerékpár megőrzésére szol-gáló automata. Szakaszostüzelés. Eljárás le-gőn el nem málló carbid előállítására. Szállít-ható, szétszedhető vásárbódé, szabályozható iskolapad. Mindazok, a kikja találmányok iránt érdeklődnek, a szabadalmak leírását és rajzait a keres. és iparkamaránál megte-kinthetik.

— **Az ügyészség és tábla szükséglete.** A debreczeni kir. ítélőtábla és kir. főügyészség hivatalos helyiségeinek f ü t é s é r e az 1899 évre, mint 630 köbméter száraz hasábos tölgy vagy bükkfa 32 m. mázsa csak szüksé-gelietik, minek folytán a szállítók felhivatnak hogy ajánlati kat f. hó 29 áig a kir. ítélő-tábla elnöki titkárához adják be. A debre-czeni kir. ítélő tábla és főügyészség jogyszin-tén a debreczen m. sziget. nyiregyházi, szat-mári és zilahi kir. törvényszékek és az ezek területén lévő törvényszékek és kir ügyészség részére az 1899 évre mintegy 5300 bécsi font faggyán (stearin) gyertya szükségeltetik. — A szállítást eszközölni kívánók ajánlataikat a debreczeni kir. ítélő tábla elnöki titkárához f. hó 26áig adják be.

Intendaturát Debreczenben.

Debreczen, aug. 17.

(Folyt. és vége.)

Ily intendans működésének teljesen megfelelő jutalmazására elegendő anyagi erővel alig fognánk rendelkezni és így csak a legmérsékeltbb összegre szállunk, ha évi tiszteltdíját 1000 frtban és a tisztajövedelem 10 százalékában állapítjuk meg.

Ha alaposan értesülünk, hogy a városi hatóság, különben is szándékozott saját pénztárából díjazandó intendansi állomást szervezni: reméljük, hogy a fentebbi 1000 frtot e célra egyletünk rendelkezésére folyóvá tenni méltóztatik.

A pénztárt illően díjazandó s biztosíték letételére kötelezendő becsületes pénztárnok fogná egy színűgy egyleti tag — mint napi biztos — ellenőrködése mellett oly formán kezelni, hogy az intendans által a pénztárhoz kiadott belépti jegyek, a befolyt pénz mennyiségével egybevettéven, zárolás után minden egyes előadás jövedelmét az ellenőrködő napi biztos lenne köteles a pénztári könyv bevételi rovatába beigatni.

A választmány a hányzor szükségét látja, pénztári vizsgálatot tarthat; minden bérlet alatt azonban egyszer tartani köteles.

Az idény elmúltával azonnal, a főeredmény a városi hatóság kiküldöttje jelenlétében lenne összeállítandó.

Ez alkalommal a tiszta jövedelem következő kulcs szerint lenne felosztandó:

1) 10%₀₀ menne az intendans tiszteltdíjazására.

2) 10%₀₀ a működő tagok közt havidíjaránylag felosztandó jutalom díjazására.

3) 10%₀₀ a színházi nyugdíjintézetre.

4) A még hátralevő 70%₀₀ — a mennyiben az adósság törlesztésre megkivántató évi részlet által igénybe nem vétetnék: a kezelési tartalékok gyarapítására; — fentartván magának az egylet, annak idejében az iránt határozni, hogy az adósság megtörtént teljes törlesztése után, ezen 78%₀₀-ból 20%₀₀ a 2. és 3. pont alatt kijelölt célra fordítható.

Megbízata tartamát illetőleg biztosítani kívánja magát az egylet, hogy a színházi ügykezelés 10 évig nála hagyatik.

Ha azonban — a mi alig várható — nem talán bekövetkezhető kedvezőtlen időszakban, azon sajnos meggyőződésre kellene az egyletnek jutnia, hogy a színház ügyét biztos tiszta jövedelemmel kezelni legjobb akarat s megfeszített törekvés mellett sem képes: akkor és csupán ez egyetlen esetben — minthogy a színűgyegylet tagjai saját vagyonukból kártérítésre nem kötelezhetők, — joga legyen az egyletnek visszavonulni; a hatóság pedig köteleztessék az egyletet, a további ügyvezetésétől felmenteni; mely esetben — mint szintén 10 év elteltével is — ha a megbízás meg nem újítottik — mint önként érthető, a színház javára tett minden beruházás, valamint az egylet által alapítandó kezelési tartalék-pénzalap is, a városi közönség állandó színházának más célra nem fordítható jogos tulajdonává váland.

Végre megjegyezzük, hogy egyletünket, úgy az anyagi kezelést, mint a szellemi vezetéssel illetőleg, mindenféle idegen beavatkozás ellen biztosítani kívánjuk, kivéve azon esetet ha idény végével az elszámolás ellen a hatóságnak alapos kifogása lenne.

Teendőnk ezen rövid vázlat után, bátrak vagyunk még, a reményünk szerint biztosan várható eredményt illetőleg, megközelítőleg biztos számításunkat előterjeszteni; inkább mérsékelt mint túlfeszítve, nem lehetvén érdekünkben, sem a tulajdonos városi közönséget, sem magunkat hiu reményekkel kecségtetni.

Tagadni nem lehet, hogy a mostani igazgató, — ki tulcsigázott napi költségeket tett számításba, — nem díjazott tagok díját is felosztotta, — ugyanazon egyén díját két név alatt is beigtatta — és a jövedelem egy jelentékeny részét a bevétel rovatából kihagyta: — mindamelllett is kénytelen volt saját utján

nyilvánosan bevallani, hogy négy hó alatt 4000 frtot haladó tiszta jövedelme volt.

Már most föltéve, hogy a színészetre nézve, a mostaninál kedvezőtlenebb időszak aligha várható; — megengedve, hogy ezen egylet, a közönség irányában a mostaninál tapintatlanabb eljárást soha sem követend; sőt minél méltányosabb kezeléssel a bizalmat mindenestre fokozni képes leend; — elvégre megígérve, hogy a használható erők felfogadása körül igen óvatosak, és így a kiadásokat illetőleg gazdálkodóbbak leszünk, számadásunk tételénél pedig a valóságtól el nem térünk: biztosan állíthatjuk, hogy ha új darabok s operák szerzésére — mint az valóban szándékunk — a mostani igazgatónál tetemesen többet költünk is, egy idény alatt, bizonyosan leend annyi tisztajövedelmünk, mint a mennyi négy hónapra most kimutatta'ott, az az 4000 forint.

Ebből a fentebb előadott terv szerint mintegy 2000 frt. — ha több nem is — adósság-törlesztésre fordítván: a részvények ára 7 év alatt teljesen törlesztve leend.

Azonfelül 10 év múlva az állandó színház, az eddigi kamatszaporúsággal együtt, készpénzben és beruházásokban mintegy 25 ezer forint értékű vagyonnal bírand.

Méltóztassék most már a tekintetes városi hatóság mindezeket komolyan megfontolva mielőbb határozni selhatározását velünk tudatni.

Mindenestre méltóztassék gondolóra venni hogy számításunk tapasztalás után szerzett adatokra s a helyi viszonyok gyökeres ismeretére lévén alapítva; a kiszámított kedvező eredmény elérése több mint valószínű, majd nem esalhatatlan biztonsággal várható; — de ha a legrosszabb esetben ezen kezelési módtól talán rövidebb idő múlva el kellene is állani, — a beruházás, melybe csaknem az egész 14,000 frt kölcsön lesz fektetendő, a színház tulajdona marad; kamatja bárkitől — ki az igazgatásra vállalkozik, — bevehető leend; és így a valódi veszteség, lehető legrosszabb esetben is, nem ezekre, hanem legfeljebb csak százakra menend, mennyit a városi pénztár utóbbi években a színűgyet oly mostoha bánásmódban részesített igazgató feneketlen pénztárába, — a színűgyre háramló legcsekélyebb erkölcsi haszon nélkül úgy is beledobott.

És így azon áldozat, mely ezen egyáltalában nem várt esetben, a városi pénztár erejét igénybe vehetné, annyira jelentéktelen, hogy az attól való félelem miatt, a más oldalról fényes és biztos eredményt ígérő, ily helyzetben valóba köteltnsségszerűvé vált kísértettől — a hatóságnak visszaretenni nem lehet.

Azon város lelkes közönsége, mely díszes állandó színház emelésére annyit áldozott: színűgyének biztosabb alapra helyezése érdekében ennél kevesebbet már nem tehet! Debreczen 1866. márcz 25.

A színűgyegyleti választmány.

A H. I. K. E. É. M. E. T. vége.

Mélyen megilletődött szívvel jelentem, hogy a H. I. K. E. É. M. E. T. a tegnapi napon turbulens jelenetek kíséretében, a melyeknek lefolyását vastag betűkkel fogják megörökíteni a rendőrség évkönyvei, feloszlott. A »Tsapodár szitakötőhöz» címzett budakülvégi vendéglő különszobájában, a hol a H. I. K. E. É. M. E. T. vagy rövidebben a Hazatért Ifjak Kalandjának Elbeszélésére és Meghallgatására egyesült Társaság alig egy hét előtt annyi szép kilátás mellett megalakult és a melynek falai annyi sikerrel keresztyülviit közcsendháborítást láttak e rövid idő lefolyása alatt, ma mindössze egy leharapott fül mutatja, hogy itt még tegnap Hazatért Ifjak mesélték és hallgatták azokat a Kalandokat, a melyek velük nyolcz naptól négy hétig terjedt szabadságidejük alatt megestek. A fül, mely oly becsülettel teljesítette a meghallgatás köteleességét, még tegnap is szerves kiegészítő részét képezte Koczkocz

Filemonnak, a H. I. K. E. É. M. E. T. érdemes elnökének, a legbohóbb elnöknek, a kinek valaha a pártoskodás vészes ördöge a fülébe harapott.

Az esemény annál sajnálatosabb, mert az irigység maga se tagadhatja, hogy a H. I. K. E. É. M. E. T. gyönyörűen indult működése útjára. Alig ülésezett öt napig és az élményeknek olyan pazar tömege omlott a nyájas hallgatóság elé, hogy az összetört szívek elraktározására ki kellett bérelni a »Tsapodár szitakötőhöz» címzett barátságos budakülvégi vendéglő összes helyiségeit. Kiderült, hogy a fiuk jól használták szabadságidejüket. Csak maga Rákóczy Jákó, az életvidor ifju alkönyvelő tíz nap alatt hét hercegnőt csábított el, nem is szólva a közpolgári özvegyek légiójáról.

A Társaság együttműködésének ötödik napján kilencszáztizennégy elcsábított hercegnőről, kétezerhuszonhárom grófnőről, négyszáztizenegy »kis tanácsosnérób» és hétézerötszáznegyvenkét vegyes elcsábítottól tartalmaztak diszkrét adatokat a Társaság jegyzőkönyvei.

Ilyen gyönyörű lendület mellett ki hitette volna, hogy a Társaság mosolygó egéből a katasztrófa villama fog alácsapni.

Pedig a dolog így történt.

Volt a Társaságnak egy igen szerény és elmebeli talentumok dolgában mérsékelt felszerelt tagja. Neve nem érdemi meg, hogy följegyezze a história.

Elvonult és csendes ifju volt, a ki csak arra szoritkozott, hogy hallgassa azt, a mit mások elbeszélnek. Ki hitte volna, hogy ő lesz az, a ki a Társaságra a romlás üszkét hajítani fogja.

Pedig úgy történt. Tegnap este a méla ifjura került az elbeszélés sora. Remegő hangon szólt meg.

— Pirulva valom be, uraim, hogy szünetidőm keserűségét egyetlen skót hercegnő se édesítette meg. Egyetlen kalandocskám akadt csak, ez is meglehetősen jelentéktelen. Elvira...

— Elvira? — kérdezte kissé meglepetve Koczkocz Filemon.

— Igen Elvira — folytatta rendületlenül a méla ifju, a kivel Prospektusfürdőn hozott össze a szerelem gondviselése...

— Prospektusfürdőn! — sziszszent közbe idegesen ismét Koczkocz Filemon.

— Igen, Prospektusfürdőn, — folytatta a méla ifju — tehát Elvira, a vörös tündér.

Koczkocz Filemon halálsápadtan ugrott fel az elnöki székből.

— Vörös haj! — ordította rekedten.

— Kék szemek! — dadogta meglepetten a méla ifju.

— Három seplőcske az orr tövében! toporzékol Koczkocz Filemon és öklével az asztalra ütött.

— És egy barna lencséske a balvállal alatt — rebegte félig öntudatlan a méla ifju.

Tovább nem folytatták a részletezést. Koczkocz Filemon, a H. I. K. E. É. M. E. T. érdemes elnöke, mint egy örült leopárd ugrott a méla ifjura. Torkon ragadta és mialatt szenvedélyesen folytatta a barátságatlan műveletet, rekedten ordította:

— Vond vissza, alávaló csábító! — Vond vissza! Oh Elvira, te hűtlen, gonosz asszony!

— Nem tehetem, hörögte kétségbeesetten a méla ifju. Esküszöm, hogy mindazok között, a miket itt elmondtak, ez az egyetlen igaz.

Borítsunk fátyolt az adáz jelenetekre, a melyek most a »Tsapodár szitakötőhöz» címzett budakülvégi vendéglő egyébként oly barátságos különszobájában kifejlődtek. — Az ötletes Rákóczy Jákó, a kinek gyöngő lelkülete nem tudta elviselni e lehangoló látványt, tüstént eloltotta az összes lámpákat és szívében búval, karján pedig három felöltölté azonnal elhagyta a szomorú helyet, melynek sötétjéből csattogó pofonok és dühös sikoltozások hangjai verődtek ki.

A gyorsan előhívott, de kissé sokára megérkezett rendőrség szétválasztotta ugyan a küzdő feleket, de már csak az érdemes

elnök leharapán bekísérte lelkületű és a kerületi kap

És ha olvasó, miért kocz Filemonnak ő a leggyalagosítást nem szolgáltatás u elméjü halanc hogy megnyu

A Baimram Ramazan böjt rannak pedig minden igazh ket eszik, mi rot jelent.

Tavaszi Saker Bairam korábkra, febru melynek lefo levél a követk

... Ágy után a Saker-napig tartó ün nap reggel ke sek hirdettek. a külföldi dip lobogókat leng nazenekarok j szu tán fényes kioszkot és a Basiktas mo ság végeztével nyörü, főföhér a mekkai serif és a Bosporus és óriási arány tába lovagolt.

Ennek r közben már eg és világi méltó idegen hatalma gek helyezkedt Abd ul Hamid és szárnységét előtt állva mar jasan a karzat gyességgel üdv Most a készöl áll, hogy a sz rében, a melye kolnak; ha ige száma, a szultá hanem Ghazi marsalja és elv hódolátnak ez mében kissé k leten semmi fu szokott dolog a hívők uralko csókokat cuppa

A ceremó ként és rangon jelentek: udvar niszterek, papsi szerü tábornoki köpenyt viselt. rend nagykordc

Ha a kele van, úgy bizony Dolmabagese-pa mit csodáljon j fényt. Tessék e lokhosszusága hogy a szem k hogy oszlopos, apróbb részekre pompás az óriá kőfaragás művé van itt alkalma császári herceg szem nem gyön ben. Csupán a nyilván meg eg

214. n. a. a. meg. bol

elnök leharapott fél fülét konstataálhatta. Azután bekísérté az egész Társaságot agyöngéd lelkületű és óvatos Rákóczy Jákó kivételével a kerületi kapitányságra.

És ha most azt kérdezed, óh nyájas olvasó, miért harapták le az érdemes Kocz-kocz Filemon fülét, mikor az egész tragédiának ő a leggyászosabb szereplője, én felvilágosítást nem adhatok. A felsőbb igazságszolgáltatás utjai kiszámíthatatlanok és véges elméjü halandó nem tehet egyebet, mint-hogy megnyugszik az ő rendelkezéseiben.

A Seker-Bairam.

Baimram a jólélés ünnepe, a mely a Ramazan böjtje után következik; Seker Bairamnak pedig azért hívják, mert olyankor minden igazhívő cukros és mézes süteményeket eszik, mivel hogy a seker törökül cukrot jelent.

Tavaszközledeztével szokták megülni a Seker Bairamot a muzulmánok. Az idén kissé korábbra, február végére esett az ünnep — melynek lefolyásáról egy konstantinápolyi levél a következő részleteket közli:

Ágyudörgés hirdette már kora délután a Seker-Bairam beköszönését. A három napig tartó ünnep tulajdonképpen csak másnap reggel kezdődött, a mit ismét ágyudörgések hirdettek. A középületeken, hajókon és a külföldi diplomáciai képviselők palotáin lobogókat lengetett a szél, az utcákat katonazenekarok járták be. Kilencz óra után a szultán fényes kísérettel elhagyta a Yildiz-kioszkot és a parkon keresztül, nyílt fogaton, a Basiktas moséhoz hajtatott imára. Ájtatoság végeztével a padisah lóra ült, egy gyönyörű, hófehér arabos telivér ménre, a melyet a mekkai serif adott ajándékba a nagyurnak és a Bosporus partján fekvő, mesés pompájú és óriási arányokban épült Dolmabagese palotába lovagolt.

Enek nagy márványos tróntermében közben már egybegyűltek a legfőbb egyházi és világi méltóságok, a karzatokon pedig az idegen hatalmak képviselői és egyéb vendégek helyezkedtek el. Délfelé megjelent II. Abd ul Hamid szultán, a fő udvari emberek és szárnysegédek kíséretében és aranyos trónja előtt állva maradt. Többször köszönt fél nyájasan a karzatra és különösen leereszkedő kegyességgel üdvözölte a német nagykövetet. — Most a kézsók tartása következett. Ez abból áll, hogy a szultán selyemszalagot tart a kezében, a melyet a trón felé járulók megcsókolnak; ha igen nagy az audienzián levők száma, a szultán nem maga tartja a szalagot, hanem Ghazi Ozmán basa, a szultán első marsallja és elváhatlan kísérelője. A közvetett hódolásnak ez a neve az európai ember szemében kissé különösnek tetszhetik, de a Keleten semmi furcsát sem látnak benne. Megszokott dolog az itt — csak nem kívánhatni a hívők uralkodójától, hogy két óra hosszat csókokat cuppantasson a kezére? . . .

A ceremónia igen feszes. Osztályonként és rangonként járulnak kézsókra a megjelentek: udvari méltóságok, tábornokok, miniszterek, papság, tisztviselők. A szultán egyszerű tábornoki egyenruhát és sűrű katonaköpenyt viselt. Egyetlen disze az Ozmánje-rend nagykordonjának széles zöld szalagja.

Ha a keleti pompa szó valahol a helyén van, ugy bizonyára itt van jogosultsága a Dolmabagese-palotában. Az ember nem tudja mit csodáljon jobban: a külső, vagy a belső fényt. Tessék elképzelni, hogy a palota homlokosságúsága 700, mond hétszáz méter! S hogy a szem ki nem fárad, az csak onnan jő, hogy oszlopos, hol kiugró, hol visszalépő apróbb részekre válik a palota frontja. Főleg pompás az óriás belépő portálé, — a mire a köifaragás művészete képes, az mind pazarul van itt alkalmazva. A palota belsejében ma a császári hercegek laknak, úgy hogy idegen szem nem gyönyörködhetik a termék fényében. Csupán a nagy trónterem szárnyas ajtai nyílnak meg egy párszor évenként, nagy szer-

tartások alkalmával, de ez a terem következtetni enged a többi helyiség fényére pompájára. Márvány és alabástrom, arany és bronz, kristály és stukk, szőnyegek és szövetek ezt az oszlopos óriás termet a világ legpompásabb diszcsarnokává teszik.

A papság egy himnuszt énekel, a melynek a refrénje igen jellemző a valódi, a hamisittatlan Izlám szellemére:

— Oh szultán, a ki hatalmas ur vagy az emberek előtt: gondold arra, szultán, hogy fölötted áll egy magasabb!

CSARNOK.

Az utolsó pillanatban

Irta: Salgó Sándor.

I.

Szakadatlanul zuhogott, csurgott künn; sivitva tombolt, üvöltött a szél, az elkapott esőcsöppekkel haragosan szilaj vadsággal verdeste az ablaktáblákhoz. Csak egy pillanattig szünetelt a zugás, de utána ujult erővel ismét feljajdult, mintha vége se akarna szakadni a bestiális dühöngésnek.

— Kegyetlen idő . . . Kimondhatatlan mély szomorúság rezgett az asszony hangjában, de a tekintete mást fejezett ki.

Az a sápadt képű, horpadt mellű néma fiu csodálkozva szegezte nagy szeméit anyjára.

Szólni akart, de fogai erősen belemélyedtek remegő, vértelen, fehér alsó ajakába, elfordította fejét s csak úgy magának mormolta alig hallhatóan:

— Szegény apám . . . Csend.

Olyan nyomasztó, bántó, terhes ez a némaság, megérezni benne, mint tombol, viaskodik a hallgatásra kényszerített lélek, melyben az elnyomott, rejtett tüzes gondolat nem találja meg rendes útját az ajkakon keresztül, átfurja a koponya csontot és túsára kél azzal a másikkal. A némaságnak ez a kinja perzsel, emészt, égeti, szakgatja a vért és szétloccsanással fenyegeti az agyat.

Semmi gyermekes vonás ezen a tizenöt esztendőös sovány, csontos arczon. Hatalmas, aránytalanul nagy fej, mely alig szinte roskadni látszanak a görnyedt szűk vállak. Nagy sötét szemei megrabolták még az arcbőr sápadtságát is, valami szokatlan zöld árnyalattal lepték el.

Benne égett ezekben a mély szemekben a korán érett gyermek tulajdonsága, a büszke önérték, a korai szenvedélyek villogó tüze, a keserű tapasztalások éles foltjaival. Merészen kiszögellő homloka komoly, határozott gondolkodásra vallott, csak a vékony ajkak és a pillák közül duzzadó szemek, finom szögletei enyhítették a kegyetlen vonásokat, sejtetni engedték a szomorú álmóduló betegét, kinek fejletlen teste a cselekvésre képtelen. Csunya volt és érdekes. Társai az iskolában csodálták esztét, de nem szerették, féltek tőle, rettegetek zárkózottságától. Jól tudta ő ezt. Még sem igyekezett azért jó véleményüket megnyerni, bár sokszor híjján volt egy bizalmas jó barátjának, de nem egy olyan kicsinek, ki őt meg nem értené. Ezek előtt nem fedheti fel tuláradó szive keserűségét, nem bizhatná rá féltett titkait, nem szabadithatná meg a lenyűgöző, sorvasztó teherjől. Másnak, nem, senkinek, még ha terhére volna annak, sem mondaná el, mit érez, mit gondol néha.

Csak sokára szólal meg ismét az asszony, evésre nógatta a fiát, de ez ránczokba szedett borus homlokkal tovább is csak merően bámult bele a lámpa lassan tánczó sárgafehér fényébe.

— Mi bajod? Miért nem eszel? Nem felelt. Eltolta maga elől tányérját és a villával idegesen kezdett dobálni az asztalon.

— Szólj már. Kiálthatatlan ez a hangtalan durozsolás. — Nem kell! (Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég jelentése.

Debreczen, augusztus 17.

Készáru 5 magasabb

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Ószi buza, Májusi buza, Ószi rozs, Tavaszi rozs, Ószi zab, Tavaszi zab, Májusi tengeri 1899, Julius tengeri, aug.-szep. tengeri.

Sertésplac. Budapest Kőbánya 1898 augusztus 16.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 340 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronként 300 kgr. sulyban) — krtól — krtól — klgr. Fialat nehéz (páron — 23) klgron felüli sulyban) —65 krtól 70—krig. Fialat közép páronként 250 300 klgr. sulyban) — 59 krtól 65— krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig. terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 klgron felüli sulyban) —52 krtól —59 krig. Közép (páronként 220—230 krg sulyból) —44 krt —.—45 krig. Könnyű páronként 220 klgrig terjedő sulyban) —3 rától —44 krig, III. Serbiai: Nehéz (páronként 260 klgr. felüli sulyban) —51 krtól 52 — krig. Közép (páronként 220—260 klgr sulyban) —49 — krtól 50 — krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) —47= krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1898. évi július hó 26 napján volt készletben: 29.752 darab. 1893. évi július 26-ik napján felhajtattott —. drb 1898. évi július hó 26-ik napján elszállítottott 690 drb, 1893 július hó 26 ik napjára marad készletben 25833 drb. Hizottsértés forgalom változatlan.

DEBRECZENI PIACZI ÁRAK.

augusztus 16— hetivásár

Élelmi-szerek és házi cikkek: Száz kilónként: Bab 8—12, burgonya 1.80 frt, borsó 18—28 frt, lencse 20—32 frt, (liszt láng) 13.40 17.80 frt. (zsemlye) 19.20—19 frt. (fehér) 13.60 —. frt, (közép) —. —. —. rt. (rozs) 11.60 kr, (barna) 15 kr, lencse 22—36 kr, liszt (legfinomabb) 20 kr, (buza finom) 19 1/2 kr (buza durva) — kr, (rozs) 18 kr, (zsemlye) — kr, (fehér közép) —kr, (barna közép)—kr, szappan 20—24 kr, zsír (disznó)—kr, (liba)—kr, nuzlaston ó — kr, szalonna uj 68 kr, só tla 70 kr. Literenként: Borsó 14-16 kr, bor (6 hegyi 40—60 kr, (6 kerti) 40—60 kr, (uj kerti) 30—36 kr. eczet — kr, lencse 14—16 kr, petróleum 16—24, pálinka (közönséges) 32 kr —. frt, rizskása 14—34 frt, szén (putnoki, 1.00 frt, (salgótárjani) 1.50 frt, (szalon) 1.80 frt, pirszen 2.00 frt, szalonna 6 65.— frt, szalonna uj 52—53 frt, szalonna só tlan — frt háj uj — frt, háj ó 56—60 frt, zsír — frt. — Kilónként: Bab 8—12 kr, borsó 18—24 kr, burgonya 3 kr, kenyér (fehér) 18 tej 10 kr, tejfel 40 kr.

Allatvásár: Szarvasmarha felhajtattott 600 drb, eladatott 500 drb; ló felhajtattott 350 drb, eladatott 280 drb; juh és bárány felhajtattott — drb, eladatott — drb.

Husárak: Marhahus kilónként 36—54 kr borjúhus 56—60 kr juhhus 32—36 kr, sertés-hus 48—60 kr.

Gabonaneműek: Buza 12.00—11 frt kétszeres 11.50—10.70 frt, árpa 5.60—5.40 frt zab 6.40—6.20 frt, tengeri 5.90—4.70, lencse —. —. —. frt, köleskása —. —. —.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

a legjutányosabb árakon felvállaltatnak.

Debreczen, 1898. nyomtatott Kutasi I. könyv- és könyvomdájában

D

Előzetési árak
Mogj

Ünnepek. Az ünnepekkel, a magyar nemzet születése nem emberöltő, nést nem év! Egy szilárdabb, mely a ma. És ez a ka de őszinte kel minden

Nem zászlódisz, pák emelik ünnepe nem ban nyilván az a hely ből tapaszt ima ne szá nem, magy Engedd még hosszú resztül oltá nünket. E utját a ma suttogják, belsejéből

A történet, hogy a ma volt király. Ha véres körül: ur, érdeket, sie haza! Ott megvédjék ha elsimult a magyar k gyógyóan trónról.

Búban, közepette a tak. — Ne hogy bizha szeretetébe feledkezett hagyomány A zsenge lett, mely melyet nem zivatar.